

[Halvgaard.]

heder, der må lukke og standse produktionen med stigende arbejdsløshed til følge. Det er en stor ulykke for Danmark, for arbejdskraften er det vigtigste råstof, vi har; derfor er det nødvendigt ikke mindst på baggrund af vores økonomisk alvorlige situation, at vi udnytter denne arbejdskraft på den bedste og mest samfundsnyttige måde.

Der er vel ingen partier, der mere end fremskridtspartiet har set nødvendigheden af en overflytning af arbejdskraft fra uproduktivt til produktivt arbejde. Derfor ser vi positivt på uddannelse af ikke-faglærte, på omskoling og i det hele taget på de initiativer, der tages for at dygtiggøre vores arbejdskraft.

Men det er en forudsætning, at denne uddannelse og denne omskoling sker i et samarbejde med erhvervslivet og i overensstemmelse med loven om ikke-faglærtes uddannelse, som et enigt folketing vedtog i 1960.

I formålsparagraffen til denne lov om ikke-faglærtes uddannelse står der udtrykkeligt, at lovens formål er at tilvejebringe faste rammer og økonomisk grundlag for en sådan erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, som til enhver tid svarer til den tekniske udvikling og forholdene på arbejdsmarkedet.

Denne formålsparagraf er efter min vurdering ikke blevet fulgt tilstrækkeligt, idet uddannelsesstilbuddene i mange tilfælde ikke har været i overensstemmelse med behovet og forholdene på arbejdsmarkedet og i erhvervslivet. Trods stor ledighed inden for byggesektoren tilbyder specialarbejderskolerne stadig i store, dyre annoncer kurser inden for bygge- og anlægsvirksomhed, hvilket jeg mener er direkte i strid med loven. Specialarbejderskolernes apparatur og lærerkræfter er desværre i vidt omfang rettet mod områder, som hverken nu eller fremover kan forventes at skulle aftage ny arbejdskraft.

Uddannelsen af ikke-faglærte arbejdere og omskoling må i højere grad være et led i samfundsnyttige opgaver. Der må etableres samarbejde på lokalt plan mellem disse skoler, mellem erhvervslivet og kommunerne. Beskæftigelsesarbejder som rensningsanlæg og kloakering var opgaver, som man nu burde tage op, og som kunne løses i et for-

nuftigt samarbejde mellem kommunerne og de lokale specialarbejderskoler. Det drejer sig om at få hjulene i sving, få så mange beskæftiget som muligt, selv om det er uraditionelle metoder, man må tage i anvendelse.

Jeg vil derfor gerne henstille til arbejdsministeren for det første, at der tages initiativ til, at specialarbejderskolernes kursusstilbud er i overensstemmelse med formålsparagraffen for loven om ikke-faglærtes uddannelse.

For det andet, at kursusvirksomheden i højere grad sker i samarbejde med erhvervsliv og kommuner, så uddannelsen indgår som et led i et produktivt arbejde til gavn for samfundet.

For det tredje og sidste vil jeg gerne komme med et konkret forslag, som jeg beder arbejdsministeren overveje. Det går ud på, at statskassen yder et løntilskud på 50 pct. i en vis periode, f. eks. indtil 1. april 1975, for nyansatte, der går over til et nyt beskæftigelsesområde i en produktionsvirksomhed efter at have været registreret som arbejdsløse.

Fordelen ved en sådan ordning er den, at det kan lønne sig for virksomheder at antage uøvede, når lønudgiften kun er 50 pct. i oplæringsperioden. For staten vil det betyde, at tilskuddet til arbejdsløshedsdagpenge falder i mange tilfælde, således at ordningen alt i alt ikke skulle belaste skatteydermidler, men indebære, at flere kom i beskæftigelse, og at eksportfremmende eller importkonkurrerende produktion bliver iværksat.

Christophersen (V):

Jeg synes, der er grund til ved starten på denne debat om ledighed at gøre en enkelt bemærkning om den form, debatten kan få.

Den kan jo forløbe på to forskellige måder. Den kan blive brugt til en grov og forenklet partipolitisk agitation, hvor ledigheden bliver anvendt som platform for det, jeg vil kalde urealistiske paradeforslag, og hvis det går sådan, vil det blive en af den slags debatter, vi kan undvære; dem har vi allerede haft nogle stykker af, og de har ikke højet befolkningens respekt for folketingets arbejde. Men den kan også blive en god lejlighed til sagligt at afdække årsagerne til ledighedsproblemet og til erhvervslivets problemer. Den kan blive en god lejlighed til,